

ZONDAG

COLUMN

Synode met een weerhaakje

JAN-WILLEM WITS

communicatieadviseur

Vaticaan uit kritiek op synodale weg Duitsland

● Redactie kerk

VATICANSTAD. Het Vaticaan heeft donderdag het kerkelijke platform "Synodale weg" in Duitsland gewaarschuwd om geen nieuwe normen vast te stellen, bijvoorbeeld op het gebied van homoseksualiteit, getrouwde priesters en de rol van vrouwen in de kerk.

De kerkleiding zei in een verklaring dat elke poging daartoe „een wond voor de eenheid van de kerk” zou betekenen.

Het door paus Franciscus in gang gezette proces "op weg naar een synodale kerk" –bedoeld om twee jaar lang naar de stem van alle rooms-katholieken te luisteren– wordt volgens bezwaarde rooms-katholieken aangegrepen om een liberale agenda door te zetten.

Het is voor de tweede keer dat het Vaticaan zich publiekelijk uitlaat over de synodale weg in Duitsland.

De paus schreef in 2019 een brief waarin hij aangaf het proces te ondersteunen, maar de Duitse kerkleiders waarschuwden om zich niet te snel aan bepaalde groepen of ideeën aan te passen.

De volgende bijeenkomst van de synodale weg is in september.

De grootste nachtmerrie die je conservatieve christenen kunt toewensen, is een kerk die 'getrouwd is met de tijdgeest'. Dat leidt nogal eens tot gedoe met anderen binnen de kerk die vinden dat we juist moeten luisteren naar de 'tekenen van de tijd' en die de geloofstraditie zien als een dynamisch proces, waarin de Heilige Geest ons helpt om nieuwe wegen in te slaan.

Het is precies in dit spanningsveld waar het synodale proces binnen de Katholieke Kerk in toenemende mate gevangen wordt. Uit steeds meer landen komen rapportages binnen over de oogst van de gesprekken die met alle gelovige gelegenheden gehouden zijn. Een overgrote meerderheid van de 'le-kengelovigen' in Europa – ook in landen met een conservatief imago als Ierland en Spanje – verlangt naar een kerk die wat moderner, inclusiever en gezelliger wordt. De afschaffing van de celibaatsverplichting, soepeler regels rondom (homo)seksualiteit en de openstelling van de wijdingen voor vrouwen zien zij als ijkpunten om die beweging naar een meer eigentijdse kerk in te zetten.

Vooraf dat laatste punt geeft aan het synodale proces een lastig weerhaakje. De algemene verwachting is dat de bisschoppen zullen zeggen: 'Vriendelijk dank voor deze suggestie, maar hier kunnen en willen we niet aan beginnen.' De 'vrouw in het ambt' is in de visie van de Katholieke Kerk niet een soort vrije kwestie, waarvan iedereen het hare of zijne kan vinden.

In de encycliek *Ordinatio sacerdotalis* (1994) eindigde paus Johannes Paulus II met de zin: 'Ik verklaar dat de Kerk geen enkele autoriteit heeft om vrouwen de priesterwijding toe te dienen en dat dit oordeel door alle gelovigen van de Kerk definitief moet worden aanvaard.' De baas van de Congregatie voor de Geloofsleer, de latere paus Benedictus XVI, voegde daaraan toe dat voorstanders van vrouwelijke priesters nog net niet als ketters de deur wordt gewezen, maar dat zij wel met het katholieke geloof botsen.

Tegen deze achtergrond zullen de bisschoppen moeten nadenken én uitleggen wat er nu eigenlijk de afgelopen tijd is gebeurd. De kerk is geen democratie en het synodale proces is geen enquête, was steeds de 'disclaimer', maar de bisschoppen zijn door het Vaticaan wel gevraagd om 'te onderscheiden wat de Heilige Geest tegen de Kerk zegt, niet tegen henzelf maar door naar het volk van God te luisteren, dat deelt in de profetische taak van Christus'.

Daardoor staan paus en bisschoppen nu voor een lastige keuze. Wanneer zij de discussie over 'vrouwelijke priesters' toch op een kier zetten, breken ze het 'definitieve' standpunt van *Ordinatio sacerdotalis* open en dat zeggen ze niet te willen. Maar hoe zit het dan met de 'profetische taakvervulling' van de vele katholieke gelovigen die de vermaning van Johannes Paulus II naast zich neerleggen? Zijn die door de Heilige Geest op een dwaalspoor gezet? Door het synodale proces lijkt een geest uit de fles, waarvoor de leiding van de Katholieke Kerk nog geen kurk heeft gevonden. ◀

NEDERLANDS DAGBLAD : 10.07.2022 3

REFORMATORISCH DAGBLAD ZATERDAG 23 JULI 2022